

ദലിത് വനിതയുടെ മായാജാലം

കെ. രാജേശ്വരി

ദലിത് വനിതയുടെ മായാജാലം

കെ. രാജേശ്വരി

(മലയാളം: ലേഖനം)

© 2025, Adv. A. Jayasankar

The electronic versions have been created by making use of the production infrastructure of **River Valley Technologies**.

The electronic versions were generated from sources marked up in **L^AT_EX** in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using **X_YT_EX** from **T_EXLive** 2020 and the cloud framework, **Ithal** (ഇതൾ). The base font used was traditional script of Rachana, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by **Rachana Institute of Typography**. The font used for Latin script was **Linux Libertine** developed by Philipp H. Poll.

The electronic versions are released under the provisions of **Creative Commons Attribution Non-commercial ShareAlike** license for free download and usage.

Cover: **Peasant woman peeling potatoes**, a painting by **Vincent van Gogh** (1853–1890). The image is taken from **Wikimedia Commons** and is gratefully acknowledged.

Sayahna Foundation

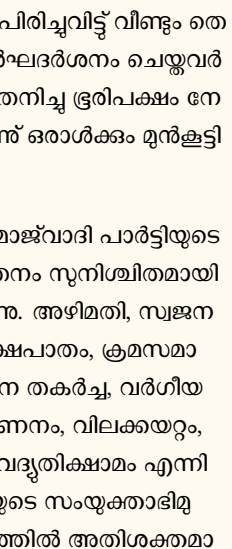
JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014

URL: www.sayahna.org

ദലിത് വനിതയുടെ

മായാജാലം

രാഷ്ട്രീയ നിരീക്ഷകരെ അൽപമൊന്നമ്പരപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഉത്തർപ്രദേശിൽ ബഹുജൻ സമാജ് പാർട്ടി കേവല ഭൂരിപക്ഷം നേടിയിരിക്കുന്നു. ആർക്കും ഭൂരിപക്ഷമില്ലാതെ തുടരസഭയുണ്ടാകും എന്നാണ് അഭിപ്രായ വേദെട്ടപ്പുകാരും മാധ്യമങ്ങളും ഏകകണ്ഠമായി പ്രവചിച്ചിരുന്നത്. ബി. എസ്. പി. ഒന്നാംസ്ഥാനത്തെത്തും, കോൺഗ്രസിന്റെയോ, ബി. ജെ. പി.-യുടെയോ പിന്തുണയോടെ മന്ത്രിസഭയുണ്ടാക്കാൻ ശ്രമിക്കുമെന്ന് രാഷ്ട്രീയ ജ്യോതിഷികൾ കവിടി വെച്ചുപറഞ്ഞു. എസ്. പി.-ബി. ജെ. പി. മന്ത്രിസഭ പ്രവചിച്ചവരുണ്ട്. ബിഹാറിനെ പേരേലെ വിധാൻസഭ പിരിച്ചുവിട്ട് വീണ്ടും തെരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്തുമെന്ന് ദീർഘദർശനം ചെയ്തവർ പോലുമുണ്ട്. ബി. എസ്. പി. തനിച്ചു ഭൂരിപക്ഷം നേടി അധികാരത്തിലെത്തുമെന്ന് ഒരാൾക്കും മുൻകൂട്ടി കാണാനൊത്തില്ല.

മുലായംസിംഗ്

സമാജ്വാദി പാർട്ടിയുടെ പതനം സുനിശ്ചിതമായിരുന്നു. അഴിമതി, സ്വജന പക്ഷപാതം, ക്രമസമാധാന തകർച്ച, വർഗീയ പ്രീണനം, വിലക്കയറ്റം, വൈദ്യുതീക്ഷാമം എന്നിവയുടെ സംയുക്താഭിമുഖ്യത്തിൽ അതിശക്തമായിരുന്നു ഭരണവിരുദ്ധ വികാരം. മുലായംസിംഗിന്റെ സംഘടനാ വൈഭവത്തിനോ അമർസിംഗിന്റെ പണക്കൊഴുപ്പിനോ ജയപ്രദയുടെ ചർമകാന്തിക്കോ പാർട്ടിയെ രക്ഷിക്കാനാവില്ലെന്ന് വ്യക്തമായിരുന്നു. ജയലളിത രാഷ്ട്രഭാഷയിൽ നടത്തിയ പ്രഭാഷണങ്ങളോ ചില മുല്ല-മൗലവിമാർ പുറപ്പെടുവിച്ച ഫത്വകളോ ഏശിയില്ല. യാദവന്റെ മുസ്ലിം വോട്ടുബാങ്കിൽ ചോർച്ചയുണ്ടായി. എസ്. പി.-ബി. ജെ. പി. കൂട്ടുമന്ത്രിസഭയെക്കുറിച്ചുള്ള കിംവദന്തികൾ മുസ്ലിംകളെ സംശയാലുക്കളാക്കി. കറുപ്പേരക്കിലും ബി. എസ്. പി.-ക്കൊപ്പം പോയി. ബ്രാഹ്മണ-ക്ഷത്രിയ വോട്ടുകൾക്കായി കാട്ടികൂട്ടിയ കോപ്രായങ്ങളും പാർട്ടിക്കുള്ളിൽ അമർസിംഗ്, അമിതാഭ് ബച്ചന്മാർക്കുള്ള അമിത സ്വാധീനവും പിന്നാക്കസമുദായങ്ങളെ വെറുപ്പിച്ചു.

ബി. ജെ. പി. വലിയ ആവേശത്തിലാണ് ആരംഭിച്ചത്. പഞ്ചാബും ഉത്തരഖണ്ഡും ദൽഹിയും പകർന്നുകൊടുത്ത ആത്മ വിശ്വാസം, സംസ്ഥാനത്ത് പ്രകടമായിരുന്ന ഭരണവിരുദ്ധ വികാരം, പിന്നെ പഴയ പടക്കുതിരകലാൺ സിംഗിന്റെ പുനരാഗമനം. മൂന്നാക്ക-പിന്നാക്ക ഹിന്ദുക്കൾ മൽസരിച്ചു വോട്ടുതരും, വിധാൻ സൗധത്തിന് മുകളിൽ വീണ്ടും കാവിക്കൊടി പാറും എന്നൊക്കെ നേതാക്കൾ വീമ്പിളക്കി. ബി. എസ്. പി.-ക്ക് പിന്നിൽ രണ്ടാം സ്ഥാനത്തെത്തണം എന്ന് ന്യായമായി ആഗ്രഹിച്ചു; മായാവതിയോടും മുലായംസിംഗിനോടും വിലപേശി രാഷ്ട്രപതി തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ നില ഉറപ്പാക്കാമെന്നും കണക്കുകൂട്ടി.

എന്നാൽ കലാൺസിംഗ്-രാജ്നാഥ് സിംഗ് കൂട്ടുകെട്ട് സചിൻ ടെണ്ടുൽക്കർ-രാഹുൽദ്രാവിഡ് നിലവാരത്തിലേ എത്തിയുള്ളു. മായാവതി എന്ന തനി കടുവ ഉള്ളപ്പോൾ സടകൊഴിഞ്ഞ വൃദ്ധ സിംഹങ്ങളെ ആത്ംഗനിക്കാൻ? അടൽബിഹാരി വാജ്പേയി തന്ത്രപൂർവ്വം രംഗത്തുനിന്ന് വിട്ടുനിന്നു. ഭരണവിരുദ്ധ വികാരം മുതലാക്കാൻ ബി. ജെ. പി.-ക്ക് സാധിച്ചില്ല. പ്രചാരണാർഥം പുറത്തിറക്കിയ സി. ഡി. വിവാദമായി. ബാബുഭായ് കത്താരയുടെ മനുഷ്യക്കടത്തും ഗുജറാത്തിലെ വ്യാജ ഏറ്റുമുട്ടൽ മരണങ്ങളും പാർട്ടിയുടെ പ്രതിച്ഛായ വികൃതമാക്കി.

കോൺഗ്രസ് ചിത്രത്തിലെവിടെയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ബി. എസ്. പി.-ക്കും ബി. ജെ. പി.-ക്കും എസ്. പി.-ക്കും വളരെ പിന്നിൽ നാലാംസ്ഥാനത്തിനുവേണ്ടി അജിത് സിംഗിന്റെ രാഷ്ട്രീയ ലോക്കുളിനോട് മൽസരിക്കേണ്ട ദുഃസ്ഥിതി. എന്നിട്ടും രാഹുൽ രാജ്കുമാരൻ അങ്കത്തിനിറങ്ങി. ബാബരി പള്ളിയെയും ബംഗ്ലാദേശിനെയും പറ്റി പയുസ്സ് നടത്തിയ പ്രഭാഷണങ്ങൾ കേട്ട് വയലാർ രവിക്ക് കളിതകോരി. ഇതാ താരോദയം എന്ന് മലയാള മനോരമ വിളിച്ചു കൂവി. (ഫിലിപ്പ് മാത്യുവിനും ജേക്കബ് മാത്യുവിനും പത്മശ്രീ ഉറപ്പായി). രാഹുൽഗാന്ധി പ്രധാനമന്ത്രിയാകുമെന്ന് ജ്യോതിഷ ഭൂഷണം ദൈവാരിക പ്രവചിച്ചു. മലയാള മനോരമക്കും ജ്യോതിഷഭൂഷണത്തിനും ഉത്തർപ്രദേശിൽ തിരെയുമില്ല സർക്കുലേഷൻ. രാഹുൽജിയുടെ മഹത്ത്വം യു. പി.-ക്കാർക്ക് മനസ്സിലായില്ല. അവർ കോൺഗ്രസിനെ പുച്ഛിച്ചുതള്ളി.

ബി. ജെ. പി.-യും കോൺഗ്രസും പരാജയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട് ബി. എസ്. പി. വിജയിച്ചു. മുലായംസിംഗിന്റെ അഴിമതിക്കും ദുർഭരണത്തിനുമെതിരെ മായാവതി ആഞ്ഞടിച്ചു. ബഹൻജിയുടെ പ്രസംഗം കേൾക്കാൻ പതിനായിരങ്ങൾ തടിച്ചുകൂടി. അംബേദ്കറുടെയും കാൻഷിറാമിന്റെയും സ്വപ്നങ്ങൾ സഫലീകരിക്കുമെന്ന് ആവർത്തിക്കുമ്പോൾ തന്നെ ബി. എസ്. പി.-യുടെ വാതായനങ്ങൾ ബ്രാഹ്മണർക്കും ക്ഷത്രിയർക്കുമായി തുറന്നുകൊടുത്തു. ബഹുജൻ സമാജ് അല്ല, സർവ സമാജാണ് ഇനി മേലിൽ ഞങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യം. ബ്രാഹ്മണർ ശംഖുമുഴക്കും, ആന മുന്നേറും. പണ്ഡിറ്റ് ജവഹർ ലാൽ നെഹ്റു, ലാൽ ബഹദൂർ ശാസ്ത്രി, ഗോവിന്ദ വല്ലഭ പന്ത്, കമലാപതി ത്രിപാഠി, നാരായൺ ദത്ത് തിവാരി എന്നിവർക്കുശേഷം എണ്ണിപ്പറയാവുന്ന ഒരു ബ്രാഹ്മണ നേതാവുണ്ടോ യു. പി.-യിൽ? മുലായംസിംഗ്, കലാൺ സിംഗ് എന്നീ ഒ. ബി. സി.-കളേക്കാൾ ഭേദം, പഞ്ചമജാതിക്കാരി മായാവതി.

മുലായംവിരുദ്ധ വോട്ടുകൾ മൊത്തം മായാവതിയുടെ പെട്ടിയിൽ വീണു. ബി. ജെ. പി.-യുടെ കോട്ടകൊത്തളങ്ങൾ തകർന്നു, കോൺഗ്രസ് നിലംപരിശായി. ബി. എസ്. പി.-യുടെ മുന്നിൽ സമാജ്വാദി പാർട്ടി നിഷ്പ്രഭമായി. കേവല ഭൂരിപക്ഷം നേടി ബഹൻജി മുഖ്യമന്ത്രിയായി. കോൺഗ്രസിന്റെ സഹായ വാശാനം നിരസിക്കാനും മായാവതിക്ക് മടിയേതുണ്ടായില്ല.

തോറ്റുമ്പിയെങ്കിലും കോൺഗ്രസിന് ആശ്വാസത്തിന് വകയുണ്ട്. അഹിംസയുടെ ആജന്മശത്രു മുലായംസിംഗ് അധികാരഭ്രഷ്ടനായിരിക്കുന്നു. ബി. ജെ. പി.-യുടെ വിജയക്കുതിപ്പിന് വിരാമവുമായി. മൂന്നാം മുന്നണി എന്ന ഭിഷണി അവസാനിച്ചു. മൻമോഹൻസിംഗ് കാലാവധി തികച്ചു ഭരിക്കുമെന്നുറപ്പായി. രാഷ്ട്രപതി സ്ഥാനത്തേക്ക് കോൺഗ്രസ് നോമിനിക്കാണ് ഇനി സാധ്യത. ബഹൻജിയെ അനന്യയിപ്പിച്ച് സഖ്യകക്ഷിയാക്കിയാൽ അടുത്തവർഷം മധ്യപ്രദേശ്, രാജസ്ഥാൻ, ഛത്തീസ്ഗഢ് നിയമ സഭകളിലും അതിനടുത്ത കൊല്ലം ലോക്സഭയിലും ഭൂരിപക്ഷം സുനിശ്ചിതം.

യു. പി. കൈവിട്ടുപോയി, സീറ്റുകൾ കത്തനെ കുറഞ്ഞു. രാഷ്ട്രപതി സ്ഥാനം മരിച്ചികയായി-എങ്കിലും ബി. ജെ. പി.-ക്കുമുണ്ട് തെല്ലു ആശ്വാസത്തിന് വക. മുലായംസിംഗ് അധികാരത്തിൽ തിരിച്ചെത്തിയിരുന്നെങ്കിൽ അണ്ണാഡി. എം. കെ.-യും ഐ. എൻ. എൽ. ഡി.-യും തെലുഗുദേശവുമുൾപ്പെട്ട മൂന്നാമുന്നണി യാഥാർഥ്യമായേനെ. ഒരുപക്ഷേ, ഇടതുപാർട്ടികൾ കൂടിയും അവരോട് സഹകരിക്കുമായിരുന്നു. ഐക്യജനതാദൾ, മതേതര ജനതാദൾ, ബിജു ജനതാദൾ എന്നീ എൻ. ഡി. എ. ഘടകകക്ഷികളും ആ പ്രലോഭനത്തിൽ വീഴാൻ ഇടയുണ്ടായിരുന്നു. മുലായം വീണതോടെ മൂന്നാമുന്നണി നിർമ്മിക്കുമായി. ഇന്നല്ലെങ്കിൽ നാളെ ജയലളിതയും ചൗതാലയും നായിഡുവും ബി. ജെ. പി. മുന്നണിയിൽ മടങ്ങിയെത്തും. നിരീക്ഷകന്മാരിന്റെയും ദേവഗൗഡയുടെയും പാത പിന്തുടർന്ന് മുലായംസിംഗുതന്നെ ദേശീയ ജനാധിപത്യ സഖ്യത്തിൽ അംഗമാകില്ലെന്ന് ആരു കണ്ടു?

യോദവന് ഇനി കാത്തിരിക്കേണ്ട നാളുകൾ. 2009-ലെ പൊതു തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ പരമാവധി സീറ്റുകൾ നേടണം, കേന്ദ്രത്തിൽ ഭരണപങ്കാളിത്തത്തിന് ശ്രമിക്കണം. മായാവതിയുടെ വീഴ്ചകളിൽ നിന്ന് ഊർജം നേടി മുന്നേറണം.

ഉത്തർപ്രദേശിലെ തെരഞ്ഞെടുപ്പുഫലം സി. പി. എമ്മിനും കനത്ത ആഘാതമായി. രാഷ്ട്രപതിയാകാൻ കപ്പായം തയ്യിച്ചിരിക്കുകയാണ് സഖാജി സോമനാഥ് ചാറ്റർജി. മൻമോഹൻ മന്ത്രിസഭക്കുള്ള പിന്തുണ പുനഃപരിശോധിക്കണമെന്ന് സി. പി. ഐ., ആർ. എസ്. പി., ഫോർവേഡ് ബ്ലോക്ക് കക്ഷികൾ ആവർത്തിച്ച് ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോഴും മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടി വഴങ്ങാത്തതിന്റെ കാരണം മറ്റൊന്നല്ല. മുലായംസിംഗ് യാദവ് സി. പി. എം. സ്ഥാനാർത്ഥിയെ പിന്തുണക്കും, കോൺഗ്രസുകാരനെ പിന്താങ്ങില്ല എന്നിടത്തായിരുന്നു സോമനാഥിന്റെ ബലം. ബി. എസ്. പി.-യുടെ വിജയത്തോടെ സഖാജിന്റെ സാധ്യത മങ്ങി. മുലായം മച്ചപിടക്ക് മായാവതിയുടെ വോട്ടുകിട്ടുന്ന പ്രശ്നമില്ല. ബി. എസ്. പി.-ക്ക് സമ്മതനായ കോൺഗ്രസുകാരാണ് ഇനി സാധ്യത. രാഷ്ട്രപതിമോഹം പൊലിയുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടി കേന്ദ്രത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക നയങ്ങൾക്കെതിരെ ഉറച്ച നിലപാട് സ്വീകരിക്കുമെന്ന് പ്രത്യാശിക്കുക.

ബി. എസ്. പി. ഇനി എത്ര മുന്നോട്ടു പോകും? ഇറയുടെ നടന്ന ഉത്തരബണ്ഡ് നിയമസഭാ തെരഞ്ഞെടുപ്പിലും ദൽഹി മുൻസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ തെരഞ്ഞെടുപ്പിലും പാർട്ടി മെച്ചപ്പെട്ട പ്രകടനം കാഴ്ചവെച്ചിരുന്നു. വിമതസംഘടനയുടെ ആവിർഭാവത്താൽ പഞ്ചാബിൽ നിലംതൊടാനൊത്തില്ല. ഹിന്ദി മേഖലയിലെമ്പാടും ബി. എസ്. പി.-യെ ശക്തിപ്പെടുത്താനായിരിക്കും ബഹൻജിയുടെ പരിശ്രമം. ബിഹാറിലെ രാംവിലാസ് പാണ്ഡനും മഹാരാഷ്ട്രയിലെ ആർ. പി. ഐ. ഗ്രൂപ്പുകളും അതിനോട് എങ്ങനെ പ്രതികരിക്കുമെന്നും കാത്തിരുന്ന് കാണുക.

ബി. എസ്. പി.-യുടെ പ്രഖ്യാപിത ദലിത് ഐഡന്റിറ്റിയിൽ മാത്രം ചേർത്തതിനും ബ്രാഹ്മണ ബാധവത്തിനും മായാവതിയെ കുറ്റപ്പെടുത്തുന്നവരുണ്ട്. ദലിത്-പിന്നാക്ക-മുസ്ലിം ഐക്യം എന്ന മുദ്രാവാക്യം വെടിഞ്ഞ് കോൺഗ്രസിന്റെ പഴയ ബ്രാഹ്മണ-മുസ്ലിം-ദലിത് സമവാക്യത്തിലേക്ക് ബി. എസ്. പി. തിരിച്ചുപോയി. 86 ബ്രാഹ്മണരാണ് ആന അടയാളത്തിൽ മൽസരിച്ചത്. ബ്രാഹ്മണരുടെ ചുവടുമാറ്റമാണ് ബി. ജെ. പി.-യുടെ അടിത്തറയിലുണ്ടായത് യാദവന്റെ കണക്കുകൂട്ടൽ തെറ്റിച്ചതും.

സൈദ്ധാന്തികർക്ക് എന്തുംപറയാം. മായാവതി തനി രാഷ്ട്രീയക്കാരിയാണ്. അധികാരമാണ് ആദർശത്തേക്കാൾ മുഖ്യം. ബി. ജെ. പി. എന്ന മനുവാദി പാർട്ടിയുടെ പിന്തുണയോടെയാണ് അവർ മുന്പ് മുന്നേ തവണയും മുഖ്യമന്ത്രിയായത്. എന്നിട്ടും ബഹുഭൂരിപക്ഷം ദലിതർക്കും ഒരു വിഭാഗം മുസ്ലിംകൾക്കും ബഹൻജിയോടുള്ള ബഹുമാനത്തിന് കുറവേതും സംഭവിച്ചിട്ടില്ല. ബ്രാഹ്മണരെയും റാജാജിമാരെയും പാർട്ടി ടിക്കറ്റിൽ മൽസരിപ്പിച്ചിട്ടും സ്ഥിതിക്ക് മാറ്റമില്ല. ഒരുപക്ഷേ, ദലിതർ നിവൃത്തി കേടുകൊണ്ട് ബി. എസ്. പി.-യിൽ ഉറച്ചുനിൽക്കുന്നതാകാം. ബ്രാഹ്മണ ബാധവത്തിലെ ചതിക്കുകൾ തിരിച്ചറിയാത്തതാകാം, ബഹൻജിയിലുള്ള അതിരറ്റ വിശ്വാസംകൊണ്ടുമാകാം.

ഒരു ദലിത് നേതാവ്. അതും വനിത, ബ്രാഹ്മണരുടെ വോട്ടുവാങ്ങി ജാതിരാഷ്ട്രീയം കൊടികുത്തിവാഴുന്ന ഉത്തർപ്രദേശിൽ മുഖ്യമന്ത്രിയാകുന്നതിൽ സാമൂഹിക വിപ്ലവത്തിന്റെ ഒരംശമുണ്ട്. ബ്രാഹ്മണ പിന്തുണ നിവൃത്തികേടുകൊണ്ടുമാകാം, രാഷ്ട്രീയ കൗശലമാകാം, കോൺഗ്രസ്-ബി. ജെ. പി. നേതൃത്വത്തിലുള്ള പകവിട്ടത് പോലുമാകാം. അത് വേറെ കാര്യം. നായർ-നസ്രാണി-നമ്പൂരി നേതൃത്വം അംഗീകരിച്ച് ദേശീയ വിപ്ലവ പാർട്ടികളിൽ ചേക്കേറിയ കേരളത്തിലെ ദലിതരുടെ സ്ഥിതി എന്താണ്? മൽസരിക്കാൻ സംവരണ സീറ്റുകൾ, ഭരിക്കാൻ പട്ടികജാതി ക്ഷേമ വകുപ്പ്. മുഖ്യമന്ത്രി പദത്തിന്റെ തിരണ്ടാപ്പാടുകളെ പോലും എത്തിയിട്ടില്ല. ആഭ്യന്തര, ധനകാര്യ, റവന്യൂ വകുപ്പുകൾ സ്വപ്നത്തിലെങ്കിലും ഭരിച്ചിട്ടുമില്ല.

മായാവതിയുടെ ഭരണത്തിൻകീഴിൽ ഉത്തർപ്രദേശിന്റെ ഭാവി എന്താകും എന്ന ചോദ്യം അവശേഷിക്കുന്നു. മുലായംസിംഗ്, രാജ്നാഥ് സിംഗ്, കലാൺസിംഗ് എന്നിവരേക്കാൾ മികച്ച മുഖ്യമന്ത്രിയായിരിക്കുമോ അവർ? ക്രമസമാധാനനില മെച്ചപ്പെടുത്താൻ, തൊഴിലില്ലായ്മക്കും വൈദ്യുതി ക്ഷാമത്തിനും പരിഹാരം കാണാൻ, ദലിതരുക്കുമുള്ള ദരിദ്രനാരായണന്മാർക്ക് അൽപമെങ്കിലും ആശ്വാസം നൽകാൻ ബഹൻജിക്ക് കഴിയുമോ? അതോ പഴയപോലെ നാടെങ്ങും അംബേദ്കർ പാർക്കുകളുണ്ടാക്കിയും ജില്ലകൾ വിഭജിച്ചും പുനർനാമകരണം ചെയ്തും സാമൂഹിക വിപ്ലവം നടപ്പാക്കാനാണോ ഇനിയുക? ബ്രാഹ്മണ-ക്ഷത്രിയ സഹോദരന്മാരോടുള്ള ബന്ധം സൗഹാർദ്ദപരമായിരിക്കുമോ? യാദവ, മുസ്ലിം സമുദായങ്ങളോടുള്ള നിലപാട് എന്തായിരിക്കും, പ്രത്യേകിച്ച് അവരിൽ നല്ലൊരുഭാഗം സമാജ്വാദി പാർട്ടിക്കാരാണെന്നിരിക്കെ?

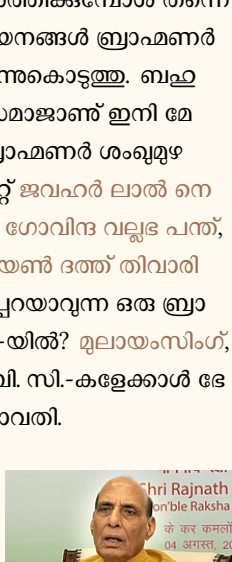
മായാവതി, മമതാ ബാനർജി, ഉമാഭാരതി, ജയലളിത എന്നീ നേതാക്കളെ കാണുമ്പോഴാണ് കുമ്മാസ നിലാവുപോലെ കമാരിമാരുടെ ഏദയം എന്ന് സിനിമാഗാനമഴിയിയ ശ്രീകുമാരൻ തമ്പിയെ നമിച്ചുപോകുന്നത്. ഇരുളുന്നതെപ്പോഴെന്നറിയില്ല. തെളിയുന്നതെപ്പോഴെന്നറിയില്ല. നാൽപ്പതും അവിവാഹിതർ, ദുശ്ശാഢക്കാർ, രാഷ്ട്രീയ ചാപല്യത്തിന് പേരുകേട്ടവർ. മമതയും ഉമയും അഴിമതിക്കാരല്ല. മായാവതിയെയും ജയലളിതയെയുംപറ്റി അങ്ങനെ ഒരാക്ഷേപം ആരും പറയില്ല.

തൻപ്രമാണിത്തത്തിലും ദുശ്ശാഢ്യത്തിലും ജയലളിതക്ക് സമശീർഷയാണ് മായാവതി. ഇരുവരുടെയും സ്വകാര്യ രാഷ്ട്രീയ ജീവിതങ്ങൾക്കുള്ള സാദൃശ്യം അദ്ഭുതകരമാണ്. നിറത്തിലും കലത്തിലുമുള്ള വ്യത്യാസം. “ബഹുമാനിയായ ഞാനാരെയും തുണവൻ” എന്ന മനോഭാവം. അധികാരത്തോടും ‘വികസന’ത്തോടുമുള്ള പ്രതിബദ്ധ, സ്വന്തംമുക്കിനപ്പുറം കാണാതിരിക്കാനുള്ള കഴിവ്-എല്ലാം തുല്യം. ജയലളിത കഷ്ടിച്ച് എം. ജി. ആറിനെ മാത്രമേ അംഗീകരിച്ചിരുന്നുള്ളൂ; മായാവതി കാൻഷിറാമിനെയും. ബ്രാഹ്മണവനിത ദ്രാവിഡ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ നേതൃത്വമേറ്റ് അധികാരം പിടിച്ചു; ദലിത് വനിത ബ്രാഹ്മണ പിന്തുണയോടും.

ലഖ്നൗവിനെ ലങ്കാപുരമാക്കി ഉത്തർപ്രദേശിൽ രാവണ രാജ്യം സ്ഥാപിക്കുന്നതിൽ മായാ മേന്സാബ് എത്രകണ്ട് വിജയിക്കുമെന്ന് കാത്തിരുന്ന് കാണാം. ജയ് കൻഷിറാ! വാൽക്കുഷണം: അധഃസ്ഥിതരുടെ ഉന്നമനത്തിനായി പോരാടിയ ശ്രീനാരായണ ശുഭദേവനെ മായാവതി വിജയാഘോഷ പ്രസംഗത്തിൽ അനുശ്ചിച്ചു. നമ്പൂതിരി മുതൽ നായാടി വരെയുള്ളവരുടെ ഐക്യത്തിനായി അനവരതം പ്രവർത്തിക്കുന്ന നടേശ്വരദേവന്റെ അനുഗ്രഹവും തോടായിരുന്നു.

ജയപ്രഭ

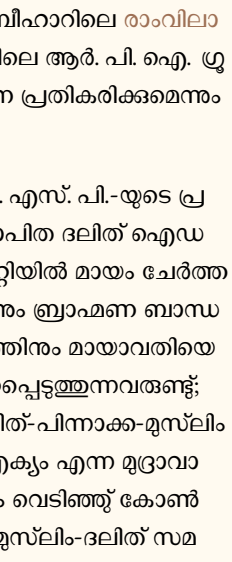
ഉമാഭാരതി

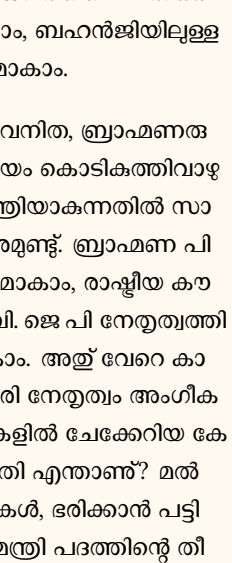
മമതാ ബാനർജി

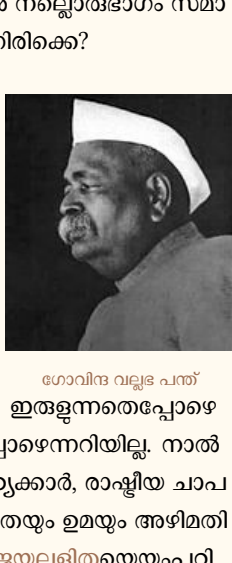
രാജ്നാഥ് സിംഗ്

ദേവഗൗഡ

മമതാ ബാനർജി

അടൽബിഹാരി വാജ്പേയി

സോമനാഥ് ചാറ്റർജി

ഗോവിന്ദ വല്ലഭ പന്ത്

അഡ്വക്കേറ്റ് എ. ജയശങ്കർ

അഭിഭാഷകനും രാഷ്ട്രീയ നിരീക്ഷകനും രാഷ്ട്രീയ നിരൂപകനുമാണ് അഡ്വക്കേറ്റ് എ. ജയശങ്കർ. മാധ്യമം ദിനപത്രത്തിൽ 'കെ. രാജേശ്വരി' എന്ന തൂലികാ നാമത്തിൽ എഴുതിയ ലേഖനങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. മലയാളി

കൾക്കിടയിൽ അദ്ദേഹം കൂടുതൽ പ്രശസ്തി നേടിയത് ഇന്ത്യാവിഷൻ ചാനലിലെ പ്രതിവാദ ദിനപത്ര അവലോകന പരിപാടിയായ വാരാന്ത്യം എന്ന പരിപാടിയിലൂടെയാണ്. തനതായ ഒരു അവതരണ ശൈലിയാണ് ഈ പരിപാടിയിൽ അദ്ദേഹം പ്രകടമാക്കുന്നത്. മലയാളത്തിലെ പ്രമുഖ വാർത്താ ചാനലുകളിലെല്ലാം രാഷ്ട്രീയ ചർച്ചകളിൽ സ്ഥിരം സാന്നിധ്യമാണ് ഇദ്ദേഹം. കേരള രാഷ്ട്രീയത്തിലെയും ഇന്ത്യൻ രാഷ്ട്രീയത്തിലെയും ജയശങ്കറിന്റെ അഗാധമായ അറിവിനൊപ്പം ഹാസ്യവും ഗൗരവവും കലർന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിർഭയത്വത്തോടെയുള്ള അവതരണ രീതിയും ഏറെ ജനപ്രിയമാണ്.

പിൻകുറിപ്പ്

- മുപ്പതു മുതൽ നാല്പതു മിനിറ്റിനകം വായിച്ചു തീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കമാണ് സായാഹ്ന പുറത്തിറങ്ങുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകളിൽ ഉള്ളത്. ഇതു വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക്ടോപ്പ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളോ ആവശ്യമില്ല.
- ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്മാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണ് ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്മാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്ന് ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയത്. അതുകൊണ്ട് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- സ്വതന്ത്രപ്രസാധനം ആഗ്രഹിക്കുന്ന/ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന ആർക്കുവേണമെങ്കിലും സായാഹ്നയിലൂടെ സ്വന്തം കൃതികൾ പ്രസാധനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. 30 മുതൽ 60 മിനിറ്റുകൾക്കകം വായിച്ചുതീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കം - കഥകൾ, അനുഭവക്കുറിപ്പുകൾ, ലേഖനങ്ങൾ, അഭിമുഖങ്ങൾ, സിനിമാനിരൂപണങ്ങൾ, കവിതകൾ - എന്നു തുടങ്ങി എന്തുവേണമെങ്കിലും അയയ്ക്കാവുന്നതാണ്. അയയ്ക്കേണ്ട വിലാസം: editors@sayahna.org.
- പ്രതികരണങ്ങൾ editors@sayahna.org എന്ന ഇമെയിലിലേയ്ക്കോ, ഈ വെബ് പേജിൽ കമന്റുകളായോ ചേർക്കുക. നിർദ്ദേശങ്ങളും വിമർശനങ്ങളും എപ്പോഴും സ്വീകാര്യമാണ്. അവ സായാഹ്നപ്രവർത്തകർക്ക് കൂടുതൽ ഉത്തേജനം നൽകുന്നതാണ്.